

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-207(14)/09/10/BZ

Warszawa, dnia 8 stycznia 2010 r.

Decyzja nr-1/3/2010

Na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa zestawu długopis + zapalniczka, wprowadzonego na rynek przez przedsiębiorcę Zbigniewa Bałut, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zbigniew Bałut „BALHURT” w Sopocie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że przedsiębiorca wyeliminował zagrożenia stwarzane przez ten produkt i umarza postępowanie administracyjne.

Uzasadnienie

Dnia 31 sierpnia 2009 r. wpłynął do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) protokół wraz z aktami kontroli dokonanej przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, dotyczący zestawu długopis + zapalniczka, zwanego dalej „zestawem”, wprowadzonego na rynek przez przedsiębiorcę Zbigniewa Bałut, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zbigniew Bałut „BALHURT” w Sopocie.

Zestaw składa się z długopisu oraz zapalniczki piezoelektrycznej gazowej o wymiarach ok. 60 mm x 30 mm, umieszczonych razem w tekturowym pudełku. Bezpośrednio na opakowaniu umieszczono nazwę produktu, kod EAN 5907776558603 oraz informację, iż produkt został wyprodukowany w Chinach i importowany przez Zbigniewa Bałut „BALHURT” ul. Kujawska 25/2, 81-862 Sopot. Zapalniczka wyposażona jest w palnik dyfuzyjny, służy do wielokrotnego napełniania oraz jest produktem nastawnym, gasnącym samoczynnie. Składa się z korpusu ze zbiornikiem gazu, zapłonu palnika oraz mechanizmu zapalającego. Zbiornik paliwa wykonany jest z nieprzezroczystego tworzywa sztucznego. W podstawie korpusu produktu umieszczono zawór do ponownego napełniania. Na zapalnicze nie uwidoczniło żadnych dodatkowych informacji bądź ostrzeżeń.

W trakcie kontroli przeprowadzonej w dniach 5 - 12 sierpnia 2009 r. u przedsiębiorcy Bogdana Marszolik, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Hurtownia „BM2” Bogdan Marszolik w Tychach, inspektorzy reprezentujący Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej poddali zestaw ocenie bezpieczeństwa i badaniom organoleptycznym w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106), z uwzględnieniem wymagań rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie wprowadzania środków przewidzianych przepisami o ogólnym bezpieczeństwie produktów w odniesieniu do zapalniczek (Dz. U. Nr 77, poz. 515), normy PN-EN ISO 9994:2007 *Zapalniczki. Wymagania bezpieczeństwa* oraz normy PN-EN 13869:2006 *Zapalniczki. Zapalniczki z utrudnionym uruchamianiem dla dzieci. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*. W wyniku przeprowadzonych badań organoleptycznych inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, iż zapalniczka wchodząca w skład zestawu jest zapalniczką zwykłą z uwagi na niespełnienie wymagań dotyczących tzw. zapalniczek luksusowych (brak m. in. kart gwarancyjnych). Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie wprowadzania środków przewidzianych przepisami o ogólnym bezpieczeństwie produktów w odniesieniu do zapalniczek, zapalniczka niespełniająca kryteriów dotyczących zapalniczek luksusowych musi być zabezpieczona przed uruchomieniem przez dzieci. Przedmiotowy produkt nie spełnił jednak tego obowiązku. Siła nacisku zmierzona dynamometrem analogowym model FA 100 wynosiła od 22-26 N. Ponadto, do zapalniczki nie dołączono jakichkolwiek instrukcji i ostrzeżeń wymienionych w pkt. 6 normy PN-EN ISO 9994:2007 oraz oznakowania wskazującego kierunek ruchu mechanizmu nastawczego,

powodującego zwiększenie lub zmniejszenie wysokości płomienia. Brak tego ostatniego wymagania stanowi naruszenie pkt. 3.3.1 ww. normy.

Prezes UOKiK, mając na względzie powyższe, podzielił opinię inspektorów reprezentujących Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej i uznał, że wchodząca w skład zestawu zapalniczka może stwarzać zagrożenie dla użytkowników.

W związku z tym, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie w tej sprawie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, pismem z dnia 23 września 2009 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę Zbigniewa Bałut, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zbigniew Bałut „BALHURT” w Sopocie (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego. Jednocześnie, postanowieniem wydanym w dniu 23 września 2009 r. na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wyznaczył stronie postępowania termin 21 dni od dnia otrzymania postanowienia na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez zestaw. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez zestawy niezbędne jest podjęcie działań zarówno w stosunku do produktów, które nie zostały jeszcze wprowadzone na rynek, jak i do produktów wprowadzonych już na rynek.

Pismem z dnia 19 października 2009 r. strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK wyjaśnienia wraz z dowodami świadczącymi o eliminacji zagrożeń stwarzanych przez zestaw. Poinformowano Prezesa UOKiK, iż zestaw został wprowadzony na rynek w ilości 200 sztuk (1 karton), na dowód czego przedstawiono dokument celny SAD nr OLG /321020/00/001960/2007 z dnia 12 grudnia 2008 roku. Wyjaśniono, iż przedmiotem importu były głównie zestawy składające się z długopisu z brelokiem, natomiast zestawy złożone z długopisu z zapalniczką zostały w niewielkiej ilości pomyłkowo zapakowane przez chińskiego dostawcę. Kwestionowany zestaw został przez stronę postępowania sprzedany tylko przedsiębiorcy Bogdanowi Marszolik, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Hurtownia „BM2” Bogdan Marszolik w Tychach za fakturą VAT nr 900210/HT z dnia 3 lipca 2009 roku w ilości 20 sztuk. Strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK fakturę korygującą VAT z dnia 5 października 2009 roku, świadczącą o zwrocie 4 sztuk zestawu pozostałego na stanie magazynowym ww. przedsiębiorcy, jego oświadczenie potwierdzające zwrot 4 sztuk produktu stronie postępowania, jak również informujące o nieposiadaniu na stanie magazynowym zestawu. Stosując się do wskazań Prezesa UOKiK

strona postępowania dokonała zniszczenia 4 sztuk zestawu, na dowód czego przedstawiła dokument likwidacji towaru nr LN 900011/HT z dnia 5 października 2009 roku oraz dokumentację fotograficzną pokazującą zniszczony produkt. Niebędące przedmiotem postępowania zestawy, składające się z długopisu z brelokiem, zostały natomiast nabyte przez przedsiębiorcę Mohameda Amer, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „KARNAK” Mohamed Amer w Łodzi za fakturą VAT nr 900049/HT z dnia 19 lutego 2009 r. w ilości 20 sztuk. Na dowód tej okoliczności strona postępowania przedstawiła Prezesowi UOKiK oświadczenie wskazanego wyżej przedsiębiorcy z dnia 5 października 2009 roku dotyczące faktu, iż zakupiony przez niego zestaw nie zawierał zapalniczek. Strona postępowania oświadczyła również, iż pozostała ilość zestawów z brelokiem znajduje się na jej stanie magazynowym oraz dołączyła dokumentację fotograficzną przedstawiającą produkt. Ponadto strona postępowania podkreśliła, iż kwestionowany zestaw, złożony z długopisu i zapalniczki, został przez nią nabyty w dobrej wierze. Zadeklarowała, że nigdy nie importowała zapalniczek. W związku z faktem wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez zestaw strona postępowania wniosła o umorzenie postępowania.

Pismem z dnia 27 października 2009 roku Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania z prośbą o wyjaśnienie rozbieżności w przekazanych dowodach, w szczególności wyjaśnienia niejednoznacznych oznaczeń produktu na fakturach VAT.

Pismem z dnia 27 października 2009 roku Prezes UOKiK wezwał również dystrybutora Mohameda Amer, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „KARNAK” Mohamed Amer w Łodzi, do przekazania informacji, jakie produkty wchodziły w skład zestawu zakupionego w ilości 20 sztuk od strony postępowania na podstawie faktury VAT nr 900049/HT z dnia 19 lutego 2009 roku. Jednocześnie Prezes UOKiK zwrócił się do ww. dystrybutora z prośbą o informacje, czy w okresie grudzień 2008 – październik 2009 roku dokonywał on zakupu innych produktów od strony postępowania.

Pismem z dnia 5 listopada 2009 roku przedsiębiorca Mohamed Amer, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „KARNAK” Mohamed Amer w Łodzi, przekazał Prezesowi UOKiK oświadczenie stwierdzające, iż zestaw zakupiony od strony postępowania nie zawierał zapalniczek. W skład zestawu wchodziły oprócz długopisu jedynie zapinki w postaci breloków przedstawiających orła z czaszką. Przedsiębiorca wyjaśnił, iż wskazana przez Prezesa UOKiK pozycja nr 13 z faktury VAT nr 900049/HT z dnia 19 lutego 2009 roku o nazwie „*zest. długopis + zap.*” nie określa jednoznacznie, iż zestaw zawiera zapalniczkę. Ponadto przedsiębiorca zadeklarował, iż w okresie XII. 2008 – X. 2009 r. dokonał od strony postępowania tylko jednego zakupu na podstawie wyżej wymienionej faktury VAT.

Pismem z dnia 12 listopada 2009 roku strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK wyjaśnienia dotyczące niejednoznacznych oznaczeń produktu na fakturach VAT. Wskazała, iż pismem z dnia 19 października 2009 roku poinformowała Prezesa UOKiK, iż w jedynym sprowadzonym z Chin kartonie znajdował się w zdecydowanej większości zestaw zawierający brelok, a kwestionowany produkt zawierający zapalniczkę był tam umieszczony w niewielkiej ilości. W związku z tym oznaczenie produktu tym samym kodem kreskowym (5907776558603), indeksem fakturowym (C3-7247/97) oraz symbolem (5860) było tożsame dla dwóch zestawów pochodzących z jednego kartonu. Strona postępowania przyznała, iż na fakturach VAT powinna była użyć oznaczenia zawierającego pełną nazwę produktu, a mianowicie *zestaw długopis + zapalniczka/brelok*". Jednocześnie wyjaśniła, iż użyła skróconej nazwy *„zest. długopis + zap.”* ze względu na ograniczoną ilość znaków wskazujących nazwę w programie komputerowym. Dodatkowo oświadczyła, iż z uwagi na znajdujące się na jej stanie magazynowym zestawy z brelokiem, nazwa tego produktu została dostosowana do jego zawartości. Strona podkreśliła, że dla jej dystrybutorów najważniejsza jest identyfikacja produktu poprzez kod kreskowy i symbol, będący częścią kodu. Ponadto zadeklarowała, że zrobiła wszystko co możliwe, aby wycofać kwestionowany produkt z rynku, powołując się na przesłane wcześniej dowody i dokumentację fotograficzną.

W piśmie z dnia 20 listopada 2009 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami i prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Ustalenia i stwierdzenia Prezesa UOKiK.

Zestaw został wprowadzony na rynek przez przedsiębiorcę Zbigniewa Bałut, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zbigniew Bałut „BALHURT” w Sopocie. Przedsiębiorca ten jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit b) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów i ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo produktów wprowadzonych na rynek na zasadach określonych w tej ustawie. Bezpośrednio na opakowaniu zestawu umieszczono informację, iż produkt został wyprodukowany w Chinach i importowany przez Zbigniewa Bałut „BALHURT” ul. Kujawska 25/2, 81-862 Sopot. W świetle przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów za producenta uważany jest także przedsiębiorca, który choć bezpośrednio nie wytwarza rzeczy, to w obrocie prawnym

występuje jako wytwórca czy importer produktu, a więc na gotowym produkcie, jego etykiecie, opakowaniu czy też instrukcji dołączonej do produktu wskazuje swoje dane, znak towarowy lub inne wyróżniające go oznaczenie. W tym przypadku odpowiedzialność za bezpieczeństwo produktu spoczywa na tym przedsiębiorcy, nawet jeżeli produkt był wykonany przez podmiot trzeci, rozstrzygająca jest bowiem treść informacji skierowanej do konsumenta, co ma ułatwić mu identyfikację podmiotu odpowiedzialnego za produkt.

W wyniku badań przeprowadzonych przez inspektorów reprezentujących Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej stwierdzono, że zapalniczka wchodząca w skład zestawu nie jest bezpieczna z uwagi na nieposiadanie zabezpieczenia przed uruchomieniem przez dzieci, brak jakichkolwiek instrukcji i ostrzeżeń oraz brak oznakowania wskazującego kierunek ruchu mechanizmu nastawczego. W związku z powyższym, nie spełnia wymagań bezpieczeństwa określonych w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275 z późn. zm.). Tym samym inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, iż zestaw może stwarzać zagrożenie dla konsumentów.

Podmiotem, na którego przepisy ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów nakładają szczególne obowiązki jest przede wszystkim producent produktu. Zgodnie z art. 10 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Oceniając bezpieczeństwo produktu, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, uwzględnia się również wygląd produktu, jego oznakowanie, ostrzeżenia i instrukcje dotyczące jego użytkowania oraz wszelkie inne udostępniane konsumentowi wskazówki lub informacje dotyczące produktu. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4, nie jest produktem bezpiecznym.

Opierając się na zgromadzonym materiale dowodowym, w szczególności biorąc pod uwagę badania organoleptyczne przeprowadzone przez inspektorów Inspekcji Handlowej Prezes UOKiK uznał, że istnieje znaczne prawdopodobieństwo, iż zapalniczka wchodząca w skład zestawu nie spełnia ogólnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa. Zgodnie z

rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie wprowadzania środków przewidzianych przepisami o ogólnym bezpieczeństwie produktów w odniesieniu do zapalniczek (Dz. U. Nr 77, poz. 515), zapalniczka niespełniająca kryteriów dotyczących zapalniczek luksusowych musi być zabezpieczona przed uruchomieniem przez dzieci. Przedmiotowy produkt nie spełnił jednak tego obowiązku. Ponadto, zestaw nie posiadał jakichkolwiek instrukcji i ostrzeżeń wymienionych w pkt. 6 normy PN-EN ISO 9994:2007 oraz oznakowania wskazującego kierunek ruchu mechanizmu nastawczego, o którym wspomina pkt. 3.3.1 ww. normy. W związku z powyższym, produkt w dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania może stwarzać zagrożenie dla zdrowia i życia konsumentów, w szczególności dzieci, z uwagi na możliwość wywołania pożaru.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK nakazał stronie postępowania wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez ten produkt, wskazując rodzaj działań oraz termin na ich podjęcie.

Zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 2) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeśli producent lub dystrybutor usunął przyczyny zagrożeń.

W związku z powyższym, biorąc pod uwagę cały zgromadzony materiał dowodowy, w szczególności przedstawione w toku postępowania dowody Prezes UOKiK stwierdził, iż strona postępowania usunęła przyczyny zagrożeń stwarzanych przez produkt będący przedmiotem postępowania, co stanowi podstawę do umorzenia postępowania administracyjnego zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. W trakcie toczącego się postępowania ustalono, iż strona postępowania nie posiada w ofercie handlowej kwestionowanego produktu. Prezes UOKiK uznał również za wiarygodne oświadczenie strony postępowania, iż przedmiotem jednorazowego importu (200 sztuk) były zestawy składające się przede wszystkim z długopisu z brelokiem (180 sztuk), natomiast zestaw złożony z długopisu z zapalniczką został w nieznaczonej ilości (20 sztuk) pomyłkowo zapakowany przez chińskiego dostawcę. Strona postępowania dokonała sprzedaży 20 sztuk zestawu wyłącznie jednemu dystrybutorowi, z czego 4 sztuki produktu zostały przez niego zwrócone, a następnie zniszczone przez stronę postępowania, na dowód czego przedstawiono dokument likwidacji towaru nr LN 900011/HT z dnia 5 października 2009 roku oraz dokumentację fotograficzną pokazującą zniszczony produkt. Tymczasem kolejne 20 sztuk produktu, sprzedane przez stronę postępowania dystrybutorowi Mohamedowi Amer, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „KARNAK” Mohamed Amer w Łodzi zawierało breloki, czego dowodem są jego oświadczenia z dnia 5

października 2009 roku oraz 5 listopada 2009 roku stwierdzające, iż zakupiony zestaw nie zawierał zapalniczek. Pozostała ilość produktu, zgodnie z oświadczeniem strony postępowania z dnia 19 października 2009 roku oraz załączoną dokumentacją fotograficzną, zawierało wyłącznie breloki. Biorąc pod uwagę powyższe dowody, Prezes UOKiK uznał za wiarygodne twierdzenie strony postępowania dotyczące nieznaczej ilości wprowadzonych na rynek zestawów. Ponadto stwierdził, iż pomimo niejednoznacznych oznaczeń dwóch rodzajów zestawów, wynikających z faktu omyłkowego umieszczenia ich w jednym kartonie przez chińskiego przedsiębiorcę oraz użycia na fakturach VAT niekompletnej nazwy identyfikującej produkt, strona postępowania działała jednak w dobrej wierze, eliminując ostatecznie zagrożenia stwarzane przez kwestionowany zestaw poprzez odebranie go od odbiorcy i komisyjne zniszczenie. Dodatkowo strona postępowania dokonała zmiany nazwy pozostających na jej stanie magazynowym zestawów zawierających długopis i brelok, tak aby można je było należycie zidentyfikować. W związku z powyższym Prezes UOKiK uznał, iż strona postępowania wyeliminowała zagrożenia stwarzane przez zestaw.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Otrzymuje:

Zbigniew Bałut „BALHURT”
Ul. Kujawska 25/2
81-862 Sopot